

MALA ISTORIJA
OTKRIĆA

Zamisli

život bez

toaleta!

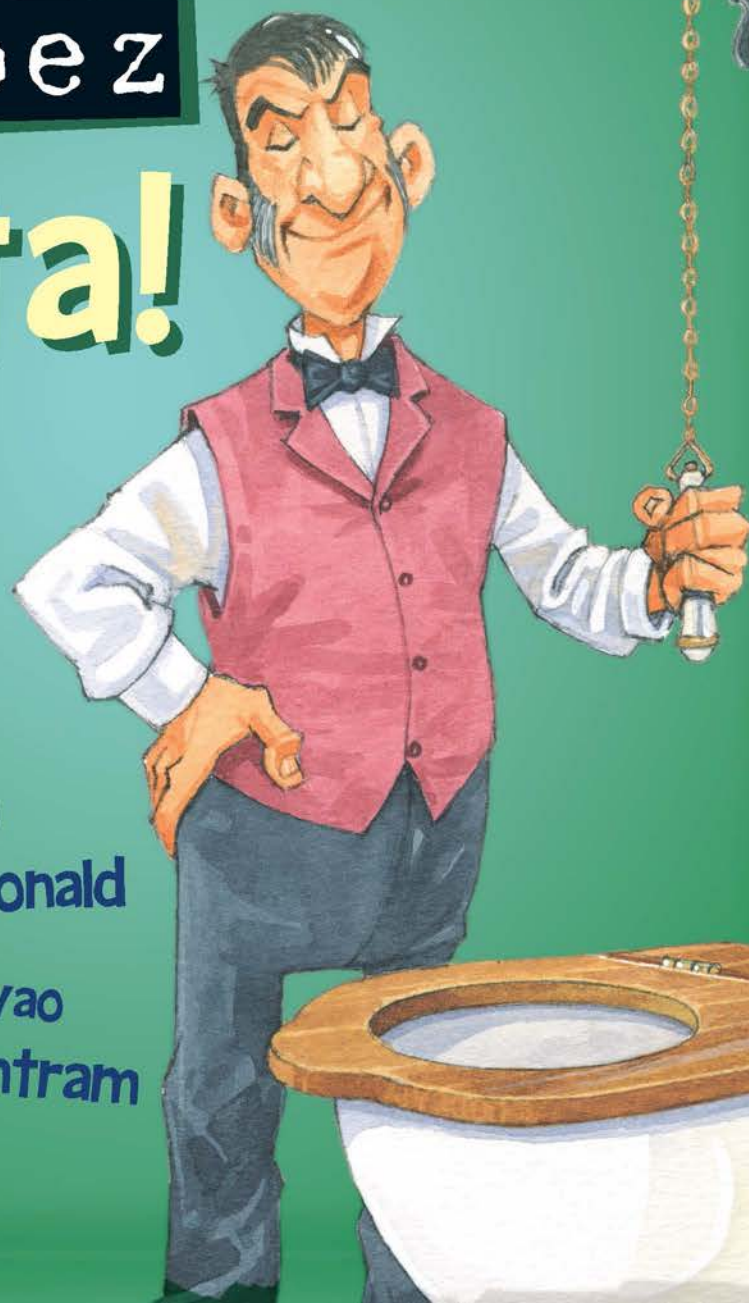

Napisala
Fiona Makdonald

Ilustrovao
Dejvid Antram

Kreativni centar

Pisac

Fiona Makdonald studirala je istoriju na Kembridžu i Univerzitetu Ist Anglija u Engleskoj. Bavila se obrazovanjem odraslih, radila u školama i na univerzitetima i autor je mnogih istorijskih knjiga za decu.

Ilustrator

Dejvid Antram rođen je u Brajtonu, u Engleskoj, 1958. godine. Diplomirao je u Umetničkoj školi u Istbornu, a zatim se petnaest godina bavio reklamom, pre nego što je postao slobodan umetnik. Ilustrovao je mnoge dečje knjige.

Idejni tvorac serije

Dejvid Salarija rođen je u Dandiju, u Škotskoj. Ilustrovao je mnoštvo knjiga i smislio i uredio mnoge nove biblioteke za izdavačke kuće u Britaniji i inostranstvu. Dejvid je osnovao *Salarija buk kompani* 1989. godine. Živi u Brajtonu sa suprugom Širli Vilis, ilustratorkom, i njihovim sinom Džonatanom.

Izdavač za Srbiju

KREATIVNI CENTAR

Gradištanska 8, Beograd

Tel.: (011) 38 20 464, 38 20 483, 24 40 659

www.kreativnicentar.rs

Sa engleskog preveo Mirko Jakovljević

Lektor Mirjana Delić

Naslov originala

YOU WOULDN'T WANT TO

LIVE WITHOUT TOILETS!

Napisala Fiona Makdonald (Fiona Macdonald)

Ilustrovao Dejvid Antram (David Antram)

Idejni tvorac Dejvid Salarija (David Salariya)

Urednici Stiven Hejns (Stephen Haynes),

Karolin Kolman (Caroline Coleman)

Pomoćnik urednika Mark Vilijams (Mark Williams)

First published in the Great Britain by Book House,
an imprint of the Salariya Book Co.

© The Salariya Book Company Ltd MMXV

© Kreativni centar 2015, za izdanje na srpskom jeziku

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove publikacije ne sme se reprodukovati, pohranjivati u datoteci, prenositi elektronskim ili mehaničkim putem, fotokopirati, snimati bez prethodnog pismenog odobrenja vlasnika autorskih prava.

Štampa: Publikum

Tiraž: 2.000

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
628.42(02.053.2)

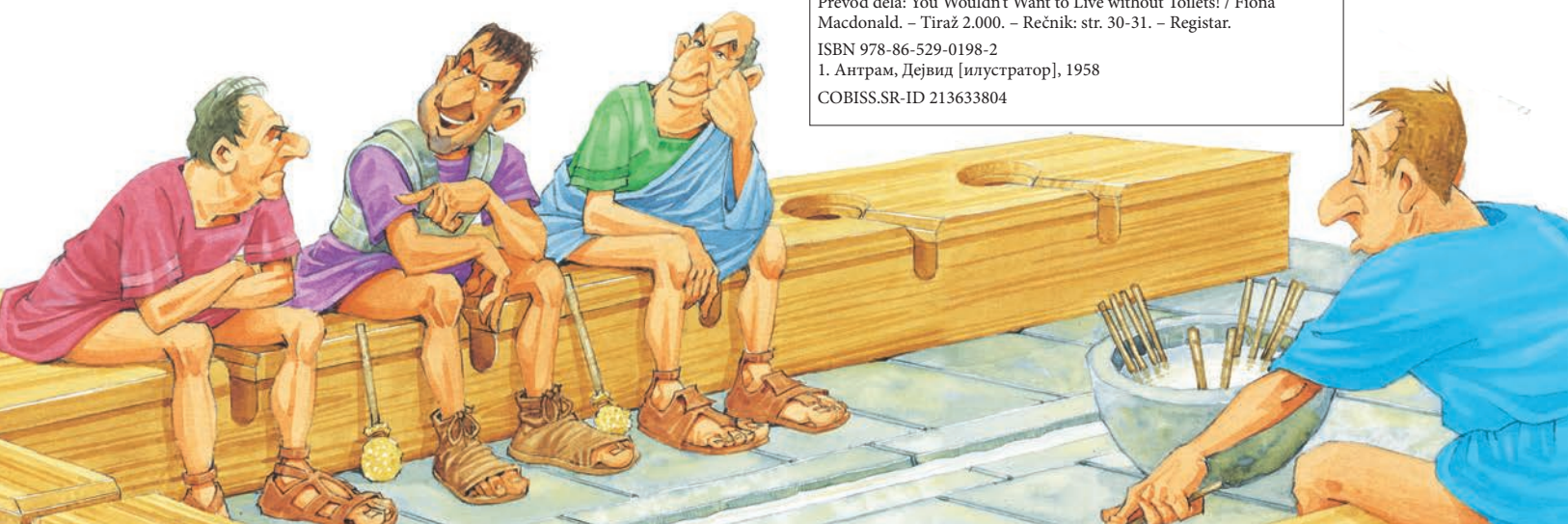
МАКДОНАЛД, Фиона
Замисли живот без тоалета! / napisala Fiona Makdonald ; ilustrovao
Dejvid Antram ; idejni tvorac serije Dejvid Salarija ; [sa engleskog
preveo Mirko Jakovljević]. – Beograd : Kreativni centar, 2015 (Beograd :
Publikum). – 35 str. : ilustr. ; 24 cm. – (Mala istorija otkrića)

Prevod dela: You Wouldn't Want to Live without Toilets! / Fiona
Macdonald. – Tiraž 2.000. – Rečnik: str. 30-31. – Registar.

ISBN 978-86-529-0198-2

1. Антрам, Дејвид [илустратор], 1958

COBISS.SR-ID 213633804

Zamisli život bez toaleta!

Napisala
Fiona Makdonald

Ilustrovao
Dejvid Antram

Idejni tvorac serije
Dejvid Salarija

Kreativni centar

Sadržaj	
Hronologija toaleta	6
Uvod	8
Šta se događa kad puštiš vodu	9
Da li bi mogao bez toaleta?	10
Bilo bi to nezdravo za tebe...	12
... a i za životnu sredinu!	14
Lopata ili prase?	16
Sve ide svojim tokom	18
Kako bi se snašao s nokšiom i kako bi čistio septičku jamu?	20
Nekad je bolje biti sam, zar ne?	22
Pušten niz vodu	24
Nužni napredak	26
Udobno se smesti	28
Jedan peni, molim!	30
Toaleti budućnosti	32
Tamo gde i car ide peške	34
Zanimljivi običaji	35
Jeste li znali?	36
Rečnik pojmova	38
Indeks	40

Hronologija toaleta

Okó 3000. godine p. n. e.

U kamenim kućama u naselju Skara bre u Škotskoj postoje malene toaletne prostorije sa odvodnim kanalima ugrađenim u pod.

Okó 200. godine p. n. e.

Kineski zemljoradnici prave toalete iznad svinjaca.

Okó 2000. godine p. n. e.

Egipćani za vršenje nužde koriste zemljane lonce ispunjene peskom.

U mnogim zemljama takvi lonci upotrebljavani su za vršenje nužde u zatvorenom prostoru tokom narednih 4.000 godina.

1596. godina

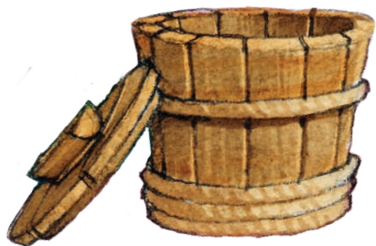
Ser Džon Harington objavljuje nacrt toaleta s tekućom vodom u Engleskoj.

Okó 2600. godine p. n. e.

U gradu Mohendžo-daro (današnji Pakistan) i okolnim gradovima postoje četvrtaste toaletne školjke od kamena, kao i kanalizacioni sistem.

Okó 500. godine n. e.

Prvi put se beleži upotreba toalet-papira, i to u Kini.

Okó 400. godine p. n. e.
- 400. godine n. e.

Rimljani grade javne toalete i ogromne podzemne kanalizacije.

Okolo 1830. godine

Grade se prvi javni toaleti u Francuskoj.

Okolo 1880. godine

U fabrikama u Evropi i Sjedinjenim Američkim Državama masovno se proizvode jeftini toaleti s tekućom vodom.

2011. godina

Fondacija Bila Gejtsa u Sjedinjenim Američkim Državama finansira takmičenje pod nazivom *Napravimo ponovo toalet!* kako bi se širom sveta sagradio što veći broj toaleta i tako spasao što veći broj ljudskih života.

1850–1900. godine

Profesionalni vodoinstalateri u Evropi i Sjedinjenim Američkim Državama projektuju nove toalete, vodokotliče i mehanizme za ispiranje.

1775. godina

Aleksander Kamings projektuje sifon kako bi zaustavio širenje neprijatnih mirisa iz kanalizacije.

1980. godina

Automatski toalet, izum visoke tehnologije, nastaje u Japanu.

Zamisli život bez toaleta!

Kako bi se snalazio da ne postoje toaleti? Gde bi vršio nuždu? Kako bi održavao ličnu higijenu i higijenu u svom domu? Ovo je zanimljiva priča o tehnologiji koju mnogi od nas uzimaju zdravo za gotovo. Otkrij zašto su toaleti tako važni, kako su usavršavani kroz vreme i kako bi mogli da se razvijaju u budućnosti.

Saveti stručnjaka:

- Ne kopaj bunar pored septičke jame. Ako klice dospeju u pijaću vodu, možda ćeš umreti stravičnom smrću izazvanom kolerom.
- Budi zahvalan inženjerima i izumiteljima koji su naš svet učinili čistijim i zdravijim – od Džozefa Balgazetija do Tomasa Krapera.
- Spusti poklopac na WC šolji pre nego što pustiš vodu. U suprotnom će kapi vode prepune bacila ispuniti vazduh u toaletu.
- Fiziološki otpad ne mora da se baca – postoje bezbedni načini za njegovu reciklažu.

